

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA
PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESE-
LERE PARASIZ GÖNDERİLİR

MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALSANDIKLA-
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM
VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDİR

CİLT: 16

1. Haziran 1953

SAYI 749

YÖNETMELİKLER:

Müdürler Komisyonu Kararı:

Karar sayısı: 59 ÖZET:
Karar t.: 12/3/1952 Orta dereceli okul-
ların tahakkuk me-
murluğu hk.

Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün
22/3/1951 tarih ve 54-2974 sayılı teklif yazısı
ve Muhasebe Müdürlüğünün 10/9/1951 ta-
rihli ve 14-57/5628 sayılı, Hukuk Müşavirli-
ğinin 1/10/1951 tarihli ve 10/D.F-3300 sayılı
yazıları ve ilişkileri incelendi; işin gereği
düşünüldü:

Orta dereceli bütün okulların tahak-
kuk memurluğunun:

- 1 — Bu okullar müdürleri,
 - 2 — Bu okullar müdürlerinin — ken-
dilerine verilen salâhiyetlere binaen — ita-
amirliği vazifelerini görmeleri halinde ise—
bu okullar müdür yardımcılarında biri,
tarafından ifası uygun olacağına ve dosya-
sının ilgililere gereken tebliğat yapılmak
üzere Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne
tevdine,
- karar verildi.

İş, Vekâlet Yüksek Katının onamları-
na sunulur.

Kabul.
M. Eğitim Vekili
T. İleri

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 178 ÖZET:
Karar t.: 25/4/1953 İzmir Türk Koleji h.

İzmir Türk Koleji hakkımda İzmir, Va-
liliğinin 23 Ocak 1953 tarih ve 1466 sayılı
teklif yazısı ve Millî Eğitim Müdürü Os-
man Faruk Verimer'in bu yazıya bağlı ra-
poru ile Özel Okullar Müdürlüğünün
18 Nisan/1953 tarih ve 408 sayılı teklif yazısı
ile gelen Vekâlet Başmüfettişi Osman Hora-
sanlı ve Müfettiş Mehmet Arslantürk'ün
müşterek raporunun incelenmesi sonu-
cunda, bu okuldaki öğretim faaliyet ve se-
viyesinin resmî ortaokul ve lise sınıflarına
denk olduğu kanaatine varıldığından, he-
nüz açılmayan lise dördüncü sınıfı hariç,
orta ve lise sınıflarının, Resmî orta ve lise
sınıflarına denk sayılması hususunun Vekâ-
let Yüksek Makamının tasvibine arzı karar-
laştı.

Uygundur.
M. Eğitim Vekili y.
R. Tardu

GENELGELER:

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 08403

3610

9/5/1953

ÖZET:

Bursa Askerî Has-
tahasinde yapılan
Kaplıca ve Fizik
tedavisi hk.

Bursa Askerî Hastahanesinde yapılan
Kaplıca ve Fizik tedavisi hakkındaki Millî
Savunma Vekâleti Erkânı Umumiye Dai-
resi Başkanlığından gelen Mart/1953 tarih
ve 192029 sayılı yazının bir örneği aşağıya
çıkartılmıştır.

İlgililere tebliğini rica ederim.

M. Eğitim Vekili y.
R. Tardu

T. C.
E. U. Sağlık Dairesi
Rapor. Ş... I. Ks.
Sayı: 192029

Mart/1953

MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİNE

Bursa As. Has.ne kaplıca ve fizik te-
davisini için her sene mevsiminde gönderilen
hastalar hakkında Has. Baş Tabipliğinin
yazısından elde edilen neticeler Sağlık Dai-
resinin ilişik yazısında belirtilmiştir.

Gereği yapılmak üzere sunulduğu arz-
olunur.

M. S. V. y.
İmza

T. C.
M. S. V.
Erkânı Harbiye
Umumiye Riyaseti
Sağlık Dairesi
Rapor. Ş. I... Ks.
Sayı: 192029

ÖZET:

As. Has.lerden Bur-
sa As. Has.ne kap-
lıca tedavisine gön-
derilecek hastalar h.

Bursa As. Has. Baştabipliğinden alı-
nan 17/Şubat/1953 gün ve 886260-1 sayılı
yazıda Has.ye kaplıca ve fizik tedavisi için
giden hastaların ekserisinin aşağıda belirti-
len hususatin göz önünde tutulmuş olarak
gönderilmesi yüzünden lüzumsuz yere hem
izdihama sebebiyet ve bu yüzden kaplıca
tedavisine bihakkın ihtiyacı olan bazı has-
talara sıra gelmediği bildirilmektedir.

1 — Mütihazsın tabiplerin hilmü şef-
katine sığınan bazıları esaslı muayeneye
tâbi tutulmadıklarından sinütiz, müzmin
amiğdalit; diş iltihapları ve buna mümasil
hastalıklardan mütevellit çeşitli ağrılar do-
layısıyla romatizmalı kabul edilerek kaplı-
caya gönderilmektedirler.

2 — Müzmin romatizma teşhisiyle gön-
derilen ve mevcudun % 30 unu teşkil eden
bir kısım hatalarha ise sübjektif şikâyet-
lerden gayri, hiçbir şey tesbit edilmemiş ol-
makla Hastahanesinin banyo ve buna müma-
sil avantajlarından istifade etmek cihetini
hedef tuttıkları kanaatine varılmıştır.

3 — Keza yapılan istatistiklere göre
vakayin % 30 unu senelerden beri her yaz
mevsimi kaplıca tedavisini kendilerine lü-
zumsuz yere bir ihtiyaç telâkki ederek bu
yolda sıhhi heyetlere başvuran, kadrosu dar
olan hakiki hastalara tahsisi gereken Hasta-
haneyi bir dinlenme yeri telâkki eden kim-
seler teşkil etmektedir.

4 — Bir kısım hastalarda ise artık fi-
zik tedavisinden istifade edemeyecek şekilde
istihale devresini tamamlamış sekellerle
buna mümasil mafsâl âfetleri tesbit edilmiş-
tir.

Bu hale nazaran yatak adedi az olan
Hastahanesinin mevsimi mahdut olan kap-
lıca tedavisi faslının esasen ihtiyacı olan has-
talardan ziyade, ihtiyacı olmayanlara hasse-
dilmiş olması ve bu gibilere çok yer verilme-
si asıl tedavi hakkı olan hastaların da bu yüz-
den tedaviden mahrum kalmaları ayrıca en-
dişe ile karşılanacak bir durum teşkil et-
miş bulunuyor.

Bursa Hastahanesinin islahı için, bu
yaz Hastahane tadilatı yapılacağından,
subay, üstsubay, erkân ve kadınlar için geç-
miş yıllara göre daha az olmak üzere ancak
48 yatak tahsis edilmek şartıyla kaplıca
mevsiminde 300-320 fizyoterapi hastası ka-
bul edilebileceği de hesaba katılarak:

Sağlık Kurullarına fizyoterapi ve
kaplıca tedavileri için müracaat eden şahıs-
ların esaslı bir surette muayeneden geçiril-
lerek bu tedaviye mutlak lüzum hâsıl olma-
dikçe rapor tanzim edilmemesi ve Bursa
Hastahanesine gönderilmemesi rica olunur.

E. U. Sağ D. Baş. V.
Tuğgeneral
Prof. Dr. Hamza
V. Gögen
İmzası

Orta, Öğretim Ge- 25/4/1953
nel Müdürlüğü
Öğ. Şb. 524.8524

3611

Öğretmen okulu bitirme imtihanlarına
okul dışından girmek isteyen ticaret lisesi
mezunlarının imtihan edilecekleri dersler
aşağıda gösterilmiştir.

Buna göre işlem yapılmasını rica ede-
rim.

M. Eğitim Vekili y.
R. Tardu

**ÖĞRETMEN OKULLARIYLA KÖY ENSTİTÜLERİNİN TİCARET LİSELERİNE
NAZARAN FARKLI DERSLERİ**

IV.	V.	VI.
Psikolojiye giriş	Eğitim psikolojisi	Eğitim psikolojisi
—	Öğretim metodu ve uygulama	Uygulama [*]
—	Eğitim sosyolojisi	Eğitim sosyolojisi
—	—	Teşkilât ve idare
Okuma	Okuma	—
Dilbilgisi	Dilbilgisi	—
Kompozisyon	Kompozisyon	Kompozisyon
—	—	Çocuk, edebiyatı
Tarih	—	—
—	Coğrafya (Türkiye)	Coğrafya
—	Coğrafya (hariç)	Biyoloji ve sağlık bilgisi
—	Biyoloji	—
—	Geometri (trigonometri hariç, uzay geometri konularından)	—
Din bilgisi	Din bilgisi	—
Müzik	Müzik	Müzik
Resim, yazı, iş ve ev işi [**]	Resim, yazı, iş ve ev işi [**]	Resim, yazı, iş ve ev işi [**]

[*] Uygulamalı Türkçe diğer uygulamalar arasında değerlendirilecektir.

[**] Ev işi kızlar içindir.

T. C.
Başvekilat
Muamelât Umum
Müdürlüğü
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı:
4
564

Yatılı pansiyonlu okulların yiyecek ihtiyaçları için 1953 mali yılı içinde girişilecek yüklenmelerin Millî Eğitim Vekâleti 1953 yılı bütçesinde ait oldukları tertibe konulan ödeneğin yarısını geçmemek şartıyla 1954 yılına geçmesi; Maliye Vekâletinin muvaffakiyetine dayanan adı geçen Vekâletin 3/4/1953 tarihli ve 316/6087 sayılı yazısı üzerine, 1050 sayılı kanunun 5209 sayılı kanunla değiştirilen 50 nci maddesine göre, İcra Vekilleri Heyetince 15/4/1953 tarihinde kararlaştırılmıştır.

REİSİCUMHUR
C. BAYAR

Başvekil Devlet Vekili Devlet Vekili
A. Menderes F. Çelikbaş C. Yardımcı

Adalet Vekili Millî Savunma Vekili
O. Ş. Çiçekdağ S. Kurtbek

İçişleri Vekili Dışişleri Vekili
E. Menderes F. Köprülü

Maliye Vekili Millî Eğitim Vekili
H. Polatkan R. S. Burçak

Beyındırlık Vekili Eko. ve Ticaret Vekili
K. Zeytinoglu E. Güreli

Sa. ve Sos. Y. Vekili G. ve Tekel Vekili
Dr. H. Üstündağ E. Kalafat

Tarım Vekili Ulaştırma Vekili
N. Ökmen Y. Üresin

Çalışma Vekili İşletmeler Vekili
H. Erkmen S. Yırcalı

ORTA ÖĞRETİM
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 316/9554
3612

8/5/1953

ÖZET:
Girişilecek yüklenmelerin 1954 yılına geçmesi h.

Yatılı, pansiyonlu okullar için satın alınacak yiyecek maddelerine ait girişilecek yüklenmelerin 1954 yılına geçmesi hakkındaki 4/564 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararının bir örneği yukarıya eynen çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğince iş yapılmasını rica ederim.

M. Eğitim Vekili y.
R. Tardu

ORTA ÖĞRETİM
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 002.10039
3613

12/5/1953

ÖZET:
Okul dışı imtihanlar h.

Okul dışından Devlet Ortaokul ve lise bitirme imtihanlarına alınmalarına müsaade edilenlerin hangi sınıfların derslerinden sorumlu tutulacakları hususunda bir kısım okul idarelerince tereddüde düşüldüğü anlaşıldığından durumun aşağıda gösterildiği şekilde açıklanması lüzumlu görülmüştür.

1 — Resmî lise ve ortaokullardan ayrılmış olup okul dışından bitirme imtihanlarına girmek isteyenler imtihan yönetmeliğinin 59 ve 73 üncü maddeleri gereğince öğrenci iken terfi etmiş oldukları sınıfların derslerinden sorumlu tutulmayacaklardır.

2 —

A) Muadeletleri kabul edilmiş Türk hususi okullarından ayrılmış olanlar lise ve ortaokullar yönetmeliğinin 98 inci maddesinin c fıkrası hükümlerine kıyasla yalnız ayrıldıkları sınıfın bir evvelki sınıfı ile müteakip sınıfların derslerinden,

B) Orta kısmı üç sınıflı, lise kısmı üç veya dört sınıflı olan azınlık ve yabancı

okullardan ayrılmış olanlar aynı maddenin d fıkrası hükümlerine kıyasla ayrıldıkları sınıfın bir evvelki sınıfı ile müteakip sınıfların derslerinden sorumlu tutulacaklardır.

C) Orta kısımları dört sınıflı olan azınlık ve yabancı okulların yalnız dördüncü sınıflarından ayrılmış olanlar birinci sınıfın derslerinden sorumlu tutulmayacaklardır.

3 — Resmî meslek okullarından ayrılmış olanlar, lise ve ortaokullar yönetmeliğinin 98 inci maddesinin d fıkrası hükümlerine kıyasla önce bir muadelet imtihanına tâbi tutularak sınıfları tâyin edilecek ve bitirme imtihanlarında geri kalan diğer sınıfların, derslerinden sorumlu tutulacaklardır.

4 — Devlet Ortaokul yazılı bölümüne giren derslerin soruları her üç sınıfın müfredatı dikkate alınarak tertipleneceği cihetle ilgililer bu derslerden ayrıca imtihan edilmeyeceklerdir.

5 — Üçüncü maddeye göre yapılacak muadelet imtihanında ilgililer, yönetmeliğin bütünleme imtihanı hükümleri dahilinde en çok üç dersten bütünlemeye bırakılabileceklerdir. Muadelet imtihanına yaz döneminde girenlerin bütünleme imtihanları güz dönemi imtihanlarından önce ve okul idarelerince tesbit edilecek günlerde, bu imtihana güz döneminde girenlerin bütünleme imtihanları da engel imtihanları sırasında yapılır. Bütünleme imtihanlarını engel imtihanları sırasında başaranlar bitirme imtihanına ancak ertesi yılın dönemlerinde başlatılacaklardır.

Buna göre işlem yapılmasını rica ederim.

M. Eğitim Vekili
R. Salim Burçak

Not:

1 — Türkiye'deki yabancı ve azınlık okullarından yalnız İstanbul'daki Saint-Joseph, Saint-Benoit, Dame de Sion Lise-lerinin orta kısımları dört sınıflıdır.

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı 005.8762
3614

15.V.1953
ÖZET:
Karşılıksız borç
yapılmaması hk.

Karşılıksız borç doğmasına sebebiyet verenler hakkında tatbik edilecek muamele-ye dair Başvekâlet'ten alınan 31 Mart 1953 tarihli ve 996 sayılı yazı ile buna bağlı Maliye Vekâletinin bu husustaki yazısının bir örneği aynen aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğince işlem yapılmasını ehemmiyetle rica ederim.

M. Eğitim Vekili y.
R. Tardu

T. C.
BAŞVEKÂLET
MUAMELÂT UMUM
MÜDÜRLÜĞÜ
KARARLAR
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 76-1519/6-996

31/3/1953

MİLLÎ EĞİTİM VEKÂLETİNE

Muhik ve zaruri olanlar dışında karşılıksız borç doğmasına sebebiyet verenler hakkında disiplin cezası tatbik edilmesi lâzımgelceğine dair Maliye Vekâletinin 19/3/1953 tarihli ve 1131-26/3592 sayılı yazısının sureti ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin buna göre yapılmasını ve varılan neticeler üzerinde bilgi verilmesini saygılarımla rica ederim.

Vekâletlere ve Dairelere yazılmıştır.
Başvekil y.
Müsteşar
Ahmet Salih Korur

BAŞVEKÂLET YÜKSEK MAKAMINA

1952 bütçe yılı sonunda istihsal olunan 6062 sayılı kanunla Genel Bütçeye dahil Vekâlet ve Dairelerin karşılıksız borçları için 18.929.616 liralık fevkalâde tahsisat alındığı malûmdur.

Genel Bütçeye dahil Dairelerin karşılıksız borçları için daha önce 5487 sayılı kanunla 1949 bütçe yılı sonunda ödenek alınmış olduğuna nazaran, üç yıl zarfında husule gelmiş veya meydana geliş tarihi daha eski olmakla beraber bu üç yıllık müddet zarfında tediyesi zarureti tebeyyün etmiş karşılıksız borç miktarı yukarda da işaret olunduğu veçhile 18.929.616 lira gibi çok yüksek bir rakama balığ olmuştur.

Bu nev'i borçların tasfiyesi için kanun istihsalı sırasında gerek karşılık teminindeki, gerek Büyük Millet Meclisinin bu borçlara karşı gösterdiği hassasiyet dolayısıyla talebedilen ödeneklerin müdafaa ve istihsalindeki müşkülât yüksek makamlarınca da malûmdur.

Nitekim 1949 yılında Hükümetçe hazırlanan kanun lâyihasına ait Bütçe Komisyonu mazbatasında; «Bu borçlar arasında bütçelerde ödenek bulunmadan yapılan sarfiyatın mahiyetlerinin Hükümetçe tetkik edilmesinin; ödenekleri kontrol etmek suretiyle ödeneksiz sarfiyata mahal verilmemesi kabil iken vazifelerini yapmıyarak karşılıksız borç devrine sebebiyet verenler hakkında disiplin cezası tatbiki» şeklinde bir kayıt konulmuştur.

Bu defa istihsal olunan kanunun müzakeresi sırasında da Bütçe Komisyonunun da bu ve buna benzer temenni ve tenkidler ısrarla ileri sürülmüş bulunmaktadır.

Binaenaleyh, Vekâlet ve Dairelerce tahakkuk etmiş karşılıksız borçların tahakkuk sebepleri üzerinde birer birer durulması ve doğum ve ölüm yardımları, elektrik, su, telefon masrafları gibi gayri kabili içtinap olanlar dışında tahakkuk edenlerin sebep ve âmilleri araştırıldıktan sonra, ihmalleri görülen müsebbipleri hakkında disiplin cezası uygulanması zaruri görülmektedir.

Gereğinin bu yolda ifasiyle varılan neticelerin yüksek makamlarına arzı ve bade ma karşılıksız borç tekevvününe mâni olacak her türlü tedbirlerin alınması hususlarının Vekâlet ve Dairelere tebliğine müsaadelerini saygılarımla arz ve rica ederim.

Maliye Vekili
Hasan Polatkan

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 403.4/07859
3615

4/5/1953
ÖZET:
«Fetihten Evvelki
İstanbul ve Fatih'e
Ait Menkıbeler» adlı
eser h.

Sadi Erksan tarafından hazırlanarak bastırılan «Fetihten Evvelki İstanbul ve Fatih'e Ait Menkıbeler» adlı eser Vekillikçe incelenmiş; ilkokul öğretmenlerine tavsiye edilmesi uygun görülmüştür.

Sadi Erksan. Şaka Matbaası, Nuruosmaniye Cad. 57 — İstanbul» adresinden 50 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere duyurulmasını rica ederim.

M. Eğitim Vekili a.
R. Tardu

(Geçen sayıdan devam)

ILKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI 1952 YILI GİDER VE GELİR CETVELİDİR.

G İ D E R

YÖNETİM İŞLERİ GİDERLERİ:

Genel Kurul	17.978.64	
Y. Kur. Hz. Hakkı	4.692.75	
Denetleme	2.500.—	
Me. ve Hiz. Ücr.	28.030.83	
Me. ve Hiz. Emeklilik K.	505.—	
Me. ve Hiz. yolluğu	72.—	53.779.22

BÜRO GİDERLERİ:

Büro Lv. Kırt.	5.882.89	
Isıtma, aydınlatma	578.24	6.461.13

SABİT KIYMET GİDERLERİ:

Onarım	30.—	
Amortismanlar	2.455.07	
Sigorta	124.—	2.609.07

HAVALE VE HABERLEŞME GİDERLERİ:

ÇEŞİTLİ GİDERLER:

KARŞILIKSIZ YARDIMLAR:	451.990.—	
	518.356.42	

% 1 maaş kesintileri	489.979.17
Banka faizleri	3.706.78
İkraz faizleri	2.606.50
Menkul kıymet gelirleri	5.700.—
Kiralar	1.200.—
Piyango gelirleri	1.500.—
Toplam...	504.692.45
Gider fazlası	13.663.97

Başkan Başkan V. Üye Üye Üye Üye
M. Gökçe T. Can H. Berk H. Çıttan F. Alpay E. Ersoy

Üye Sandık Müdürü
A. F. Fırat S. Arman

Başhekim
Dr. E. Aytuna

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM
SANDIĞININ 1952 YILINA AİT TEDİYAT VE TAHSİLÂT CETVELİ

T E D İ Y A T

T A H S İ L Â T

KARŞILIKSIZ YARDIMLAR:

516 Evlenme	77.400.—	
1504 Doğum	120.280.—	
56 Ölüm	33.600.—	
3670 Tedavi	230.082.—	461.362.—

KARŞILIKLI YARDIMLAR:

875 çocuk okutma		260.650.—
Genel Kurul giderleri		1.818.85
Denetleme giderleri		1.739.42
Yönetim Kurulu huzur hakkı		4.717.45
Memur ve hizmetliler ücretleri		28.055.02
Memur ve hizm. emekli K.		—505.—
Mutemet avansı		3.054.57
% 1 iadeleri		2.761.54
Havale, haberleşme		—584.09
Kırtasiye, baskı		5.561.40
Muhtelif borçlular		26.036.99
Muhtelif alacaklılar		5.058.83
Çeşitli giderler		—625.63
Sigorta vesair pirimler		—124.—
Isıtma, aydınlatma		—341.—

TOPLAM... 802.995.70

31/12/1952 Banka mevcudu: 59.880.07

862.875.77

% 1 lerden

494.367.76

İkrazdan tahsilât

229.959.41

Muhtelif alacaklılar

7.951.65

Muhtelif borçlular

3.248.66

Yardım iadesi

—201.—

Menkul kıy. gel.

5.700.—

Menkul kıy. itfası

14.000.—

Yönetim Kurulu huzur hakkı istirdat

—24.70

Piyango geliri

1.500.—

İkraz faizi

2.606.50

Banka faizi

3.706.78

Memur. hizmetli istirdat*

—24.19

TOLAM... 763.290.65

1/1/1952 Banka mevcudu: 99.585.12

862.875.77

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR .

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55